

Drisha Winter Zman

Food and Community #1

The Yahad and the Haburah

1) [“Social eating connects communities,”](https://www.ox.ac.uk/news/2017-03-16-social-eating-connects-communities) <https://www.ox.ac.uk/news/2017-03-16-social-eating-connects-communities>

New research from the University of Oxford has revealed that the more often people eat with others, the more likely they are to feel happy and satisfied with their lives.

Using data from a national survey by The Big Lunch, the researchers looked at the link between social eating and an individual’s happiness, the number of friends they have, their connection to their community, and overall satisfaction with life.

The results suggest that communal eating increases social bonding and feelings of wellbeing, and enhances one’s sense of contentedness and embedding within the community.

2) סנהדרין קג

Rabbi Yohanan says in the name of Rabbi Yosei ben Kisma: Great is eating, as it distanced two clans from the Jewish people, as it is stated: "An Ammonite or a Moabite shall not enter into the assembly of the Lord...because they met you not with bread and with water" (Deuteronomy 23:4-5).

And Rabbi Yohanan himself says: Food distances the near, and draws near the distant, and averts eyes from the wicked, sparing them from punishment, and causes the Divine Presence to rest on the prophets of the Baal; and an unwitting transgression with regard to it is at times considered an intentional transgression.

א"ר יוחנן משום רבי יוסי בן קסמא גדולה לגימה שהרחיקה שתי משפחות מישראל שנאמר (דברים כג, ה) על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים

ורבי יוחנן דידיה אמר מרחקת את הקרובים ומקרבת את הרחוקים ומעלמת עינים מן הרשעים ומשרה שכינה על נביאי הבעל ושגתו עולה זדון

3) פסקי דין של בתי הדין הרבניים בישראל חלק טו פס"ד המתחיל בעמוד 339

It emerges that the needs of a synagogue should not be measured solely based on the space necessary for prayer, but also includes space necessary for other events, such as funeral ceremonies. If the space [remaining after dividing the building] will not be sufficient for these purposes, then the building cannot be divided.

Therefore, I do not understand the dismissive tone in the ruling of the court that the case revolves around whether or not it is preferable to use the hall for prayers or for "semachot and kugel." As is well known, having a "kiddush" is an integral element of the functions of a synagogue as it serves as a vehicle for bringing hearts together in the manner described [in the Talmud] "Great is eating"... Therefore, it is possible that preventing the *amutah* from organizing a "kiddush" after prayers makes the building into a space that cannot be divided.

עכ"פ עולה מכאן שצורך ביהכ"נ אינו נמדד רק במקום תפילה, אלא גם באירועים אחרים, כגון הלוויית מת, ואם אי אפשר למלא צרכים אלו, נחשב ביהכ"נ כמקום שאין בו דין חלוקה.

לכן לא הבנתי את הלעג בסיכומיהם של המשיבים, כאילו מדובר בהעדפת אולם ל"שמחות וקוגל" על פני אולם לתפילה. כידוע בימינו עריכת "קידוש" היא צורך בלתי נפרד מצרכי ביכ"נ, והדבר משמש לקירוב לבבות בבחינת "גדולה לגימה", וצורך זה אינו נופל בחשיבותו מן ה"מעמדות" שאליהם התיחסו המהרשד"ם והחת"ס. על כן בנידוננו, יש מקום לראות את מניעת האפשרות מן העמותה לערוך קידוש, כפי שמקובל בבתי - כנסת, כאין בו דין חלוקה

4)David Kraemer, *Jewish Eating and Jewish Identity Throughout the Ages*, pg. 5

Jewish eating is and has always been a “negotiation,” that is, a struggle on the part of individual Jews and the community over where the boundaries of Jewish identity should be laid.

5)סדר היחוד, 5, 7-11, מגילת הסרכים, יעקב ליכט, עמוד 131-132

5)Kamilla Skarstrom Hinojosa, *A Synchronic Approach to Serakh ha-Yahad (IQS)*, 88-89

1And this is the rule for the people of the community. (For) those who freely offer themselves together to turn away from all evil and hold fast to all that which he has commanded as his will. They shall separate from the congregation of the people of falsehood...

And these norms shall govern their behavior—according to all these statutes—when they are gathered to the community. Everyone who joins the council of the community shall enter into the covenant of God in the sight of all those who freely offer themselves. He shall undertake by the covenant, through a binding oath, to return to the Torah of Moses, according to all that he has commanded, with all heart and all his soul/mind, to all that has been revealed from it to the sons of Zadok—the priests who keep the covenant and seek his will—and to the multitude of the people of the their covenant who freely offer themselves together for his truth and to live in a way that pleases him.

He shall therefore undertake by the covenant to separate from all the people of falsehood who walk in wicked ways. Because they are not counted in his covenant since they did not seek nor inquire after him through his statutes to know the hidden in which they err to their shame.

ואלה תכון דרכיהם על כול החוקים האלה, בהאספם ליחוד... ואשר יקים בברית על נפשו להבדל מכול אנשי העול ההולכים בדרך הרשעה, כיא, החשבו בבריתו כיא לוא בקשו ולוא דרשהו בחוקיהו לדעת הנסתרות, אשר תעו במ לאשמה, והנגלות עשו ביד רמה...

He must not enter the water in order to touch the purity of the men of holiness. For they cannot be cleansed unless they turn away from their wickedness, for (he remains) impure among all those who transgress his words.

No one may be united with him in his duty or his property, lest he burden him (with) guilty iniquity. But he shall keep far away from him in everything, for thus it is written: “Keep far away from everything false” (Ex, 23:7).

No one of the people of the Yahad must obey any of their utterances concerning law or judgment. They must not eat anything that is their property, nor drink or accept anything from their hand without payment, as it is written: Turn away from mortals, who only have breath in their nostrils, for what is he counted? For all who are not counted within his covenant must be excluded, they and everything they have.

And no holy person should rely upon any worthless deeds, since worthless are all who do not know his covenant and he will exterminate all who spurn his word from the world. Their every deed is impure before him and all their property is contaminated. It is therefore that he shall enter the covenant—in order to act according to all these statutes so that he can be joined to the holy congregation.

אל יבוא במים לגעת בטהרת אנשי הקודש, כי לא יטהרו כי אם שבו מרעתם, כי לא טמא בכול עוברי דברו

ואשר לוא ייחד עמו בעבודתו ובהונו פן ישיאנו ן עוון אשמה, כי לא ירחק ממנו בכול דבר, כי כן כתוב מכול דבר שקר תרחק

(6) משנה דמאי ב:ג

One who takes upon himself to become a “chaver” may not (1) sell to an am ha’aretz either moist or dry [produce], (2) nor may he buy from him moist [produce], (3) nor may he be the guest of an am Haaretz, (4) nor may he host an am ha’aretz as a guest while [the am ha’aretz] is wearing his own garment.

Rabbi Judah says: he may not also raise small animals, nor may make a lot of vows or merriment, nor may he defile himself by contact with the dead. Rather he should be an attendant at the house of study. They said to him: these [requirements] do not come within the general rule [of being a chaver].

המקבל עליו להיות חבר, אינו מוכר לעם הארץ לח ויבש, ואינו לוקח ממנו לח, ואינו מתארח אצל עם הארץ, ולא מארחו אצלו בכסותו.

רבי יהודה אומר, אף לא יגדל בהמה דקה, ולא יהא פרוץ בנדרים ובשחוק, ולא יהא מטמא למתים, ומשמש בבית המדרש. אמרו לו, לא באו אלו לכלל

8) תוספתא דמאי פרק ב הלכה א

One who accepts four things upon himself is accepted to be a chaver: he should not give his trumot or ma'asrot to an am ha'aretz, he should not prepare his pure food near an am ha'aretz, and he should eat his regular food in a state of purity.

המקבל עליו ארבעה דברים מקבלים אותו להיות חבר
שלא יתן תרומה ומעשרות לעם הארץ ושלא יעשה
טהרות אצל עם הארץ ושיהא אוכל חולין בטהרה

9) משנה חגיגה ב:ז

The garments of an am ha'aretz have midras-contamination for perushin.

בגדי עם הארץ מדרס לפרושין

10) בכורות ל:

The Sages taught in a baraita: One who comes to accept upon himself a commitment to observe the matters associated with ḥaver status must accept it in the presence of three ḥaverim, and even a Torah scholar who wishes to become a ḥaver must accept the status of ḥaver in the presence of three ḥaverim

תנו רבנן: הבא לקבל דברי חבירות - צריך לקבל בפני ג'
חבירים, ואפילו תלמיד חכם צריך לקבל בפני שלשה
חבירים

11) תוספתא דמאי ב:יב

How long does it take to accept [the chaver]? Beit Shammai says for liquids it is thirty days and for clothing it is twelve months. Beit Hillel says that both take thirty days.

עד מתי מקבלין בית שמיי או' למשקין שלשים יום
לכסות שנים עשר חדש ובית הלל או' זה וזה לשלשים
יום

12) רמב"ם הלכות טומאת אוכלין פרק טז: ט, יא-יב

All that is written in the Torah and the words of Scripture concerning the laws of ritual purity and impurity apply only with regard to the Sanctuary, sacrifices consecrated for it, terumah, and the second tithe. For individuals who are ritually impure were warned against entering the Sanctuary or partaking of sacrificial foods, terumah, or the second tithe while impure. There is no prohibition at all against partaking of ordinary foods while impure.

...

Even though it is permitted to eat impure foods and drink impure beverages, the pious men of the early generations would partake of their ordinary food in a state of ritual purity and would avoid all of the sources of impurity throughout their lives. They are called perushim.

This is an extra measure of holiness and a path to piety: to be separate from people at large, to hold oneself apart from them, not to touch them, nor eat and drink with them. For setting oneself apart leads to the purification of the body from wicked actions. Purifying one's body leads to sanctifying one's soul from wicked character traits. And the holiness of the soul causes one to resemble the Divine presence, as Leviticus 11:44 states: "And you shall make yourselves holy; and you shall be holy, because I, God, Who makes you holy, am holy."

כל הכתוב בתורה ובדברי קבלה מהלכות הטומאות והטהרות אינו אלא לענין מקדש וקדשיו ותרומות ומעשר שני בלבד שהרי הזהיר את הטמאין מליכנס למקדש או לאכול קודש או תרומה ומעשר בטומאה אבל החולין אין בהן איסור כלל אלא מותר לאכול חולין טמאין ולשתות משקין טמאים

...

אף על פי שמותר לאכול אוכלין טמאין ולשתות משקין טמאים חסידים הראשונים היו אוכלין חולין בטהרה ובזהרין מן הטומאות כולן כל ימיהם והן הנקראים פרושים

ודבר זה קדושה יתירה היא ודרך חסידות שיהיה נבדל אדם ופורש משאר העם ולא יגע בהם ולא יאכל וישתה עמהם שהפרישות מביאה לידי טהרת הגוף ממעשים הרעים וטהרת הגוף מביאה לידי קדושת הנפש מן הדעות הרעות וקדושת הנפש גורמת להדמות בשכינה שנאמר והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני י"י מקדשכם

13) ברכות מז:

It was taught in a braitta that one cannot join with an am ha'aretz for a zimmun.

ותניא, אין מזמנין על עם הארץ

14) פסחים מט

It was taught, Rebbi Akiva said, When I was an am haaretz I said, 'would that I had a Torah sage before

תניא, אמר רבי עקיבא: כשהייתי עם הארץ אמרתי: מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור.

me, I would bite him like a donkey. His students asked him ‘Master, say rather like a dog.’ He answered them, ‘the former bites and breaks a bone the latter bites but does not break a bone.’

אמרו לו תלמידיו: רבי, אמור ככלב! - אמר להן: זה - נושך ושובר עצם, וזה - נושך ואינו שובר עצם

15)הגיגה כב

It is taught in a baraita: Rabbi Yosei said: For what reason are all people, i.e., even amei ha’arezt, trusted with regard to the purity of their wine and oil that they bring to the Temple for sacrificial purposes throughout the year? Why is the status of these items not investigated to determine that they were prepared with the necessary regard for ritual purity?

דתניא א"ר יוסי מפני מה הכל נאמנין על טהרת יין ושמן כל ימות השנה כדי שלא יהא כל אחד ואחד הולך ובונה במה לעצמו ושורף פרה אדומה לעצמו

In order to avoid schisms among the people, so that each and every individual should not go off and build a private altar for himself and burn a red heifer for himself. Were the Sages to reject sacrificial wine and oil from amei ha’arezt, they would become alienated and go off and create schisms, going so far as to build their own separate temples and bring their own private offerings.

16)תוספות מסכת ברכות דף מז עמוד ב

Nowadays we are accustomed to have a zimmun with a amei ha’arezt based on the passage in tractate Hagigah...

והאידנא אין אנו מדקדקים ורגילים אנו לזמן בע"ה כדאמרינן בחגיגה (פ"ג דף כב.) כמאן מקבלינן האידנא סהדותא מע"ה כמאן כרבי יוסי כדי שלא יהא כל אחד הולך ובונה במה לעצמו

17)גיטין ה:ט

The wife of a “haver” may lend to the wife of an am ha’arezt a fan or a sieve and may winnow and grind and sift with her, but once she has poured water over the flour she should not touch anything with her, because we do not assist those who commit a transgression. All these rules were only said because of the ways of peace.

אשת חבר משאלת לאשת עם הארץ, נפה וכברה, ובורת וטוחנת ומרקדת עמה, אבל משתטיל המים, לא תגע עמה, לפי שאין מחזיקין ידי עוברי עברה. וכלן לא אמרו אלא מפני נרכי שלום

18)משנה חגיגה ג:ו-ז

And in Jerusalem all people, even amei ha’arezt, are deemed credible with regard to sacrificial food throughout the year, and during a pilgrimage Festival they are deemed credible even with regard to teruma.

ובירושלים נאמנין על הקודש ובשעת הרגל אף על התרומה

One who opened his jar [of wine] or broke into his dough [to sell them] on account of the festival [and an am ha’arezt touched the wine or dough]:

הפותח את חביתו והמתחיל בעיסתו על גב הרגל רבי יהודה

Rabbi Judah says: he may finish [selling them after the festival]; But the Sages say: he may not finish

אומר יגמור וחכמים
אומרים לא יגמור

19) חגיגה כו.

It was taught in the mishna: And during a pilgrimage Festival they are deemed credible even with regard to teruma. The Gemara poses a question: From where are these matters derived, i.e., that there is a difference between Festival days and other periods?

ובשעת הרגל אף
על התרומה,
מנהגי מילי?

Rabbi Yehoshua ben Levi said: The verse states concerning the incident of the concubine in Gibeah: “And all the men of Israel gathered to the city, like one man, united [ḥaverim]” (Judges 20:11). This verse is interpreted to teach that whenever the entire people of Israel gathers together in a single place, the Torah makes, i.e., considers, all of them ḥaverim (The final word of the phrase, ḥaverim, is a reference to the members of a group dedicated to scrupulous observance of mitzvot, as the term is used by the Sages).

אמר רבי יהושע
בן לוי: דאמר
קרא ויאסף כל
איש ישראל אל
העיר כאיש אחד
חברים - הכתוב
עשאן כולן
חברים

20) מהר"ץ חיות נדה לד.

The Rambam writes in The Guide to the Perplexed

Other holy days are appointed for rejoicing and for such pleasant gathering as people generally need. They also promote the good feeling that men should have to each other in their social and political relations. ...

And this is similar to that which our Sages write in the Talmud: ‘Great is food that it draws near the distant...’ And the opposite is also true that

כבר כתב הרמב"ם פמ"ג למורה ח"ג וז"ל :

אבל ימים טובים המה כולם לשמחה ולקבוץ
שיש בהם הנאה שבני אדם צריכין אליהם
ויש מהם תועלת בענין האהבה שצריכה
שתהיה בין בני אדם בקיבוץ המדיני ועוד
שם וז"ל אבל תועלת ימים טובים ידוע למה
שיגיע לאדם תועלת מן הקבוץ ההוא, והתחדש
התורה בהפעולות ההוא, והתאהב בני אדם
והחברתם קצתם לקצתם עיי"ש.

refraining from eating with fellow Jews creates great divisiveness. And this is particularly the case when it stems from a lack of trust regarding tithes and purity. It is not for naught that Rabbi Akiva said that when he was an am ha'aretz he would have bitten a Torah scholar like a donkey.

The main purpose of the holiday pilgrimages was to unite the hearts of the Jewish people to each other. This goal would not have been met if they would trust each other regarding purity. The Sages realized that they needed to remove the impediments from eating together such that the Satan should not come and dance amongst them on the holidays and cause hatred and divisiveness. Therefore, they declared that all Jews are considered "chaveirim" on a holiday, and even amei ha'aretz are trustworthy regarding their wine and oil and this allowed for a chaver and an am ha'aretz to eat together as friends and through this their love for each other would increase.

וכבר אחז"ל סנהדרין פ' חלק גדולה לגימה שמקרבת את הרחוקים ומשרה שכינתו על נביאי הבעל, הה"ד להיפוך גדול הפירוד במה שאדם מונע עצמו לאכול אצל ישראל חבירו ובפרט עת רעה שאינו נאמן אצלו על המעשרות ועל הטהרות ולא לחנם אמר ר"ע כשהיה עם הארץ מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור.

והיה עיקר הסיבה לעליית רגל משום לחבר את לבות ישראל זה לזה אבל עדיין לא תושג המטרה אם לא יהיו נאמנים זה לזה לטהרות וראו חז"ל עצות מרחוק להשבית המונעים שלא יבא השטן לרקד ביניהם בימים הקדושים הללו לגרום שנאה ופירוד הלבבות ועשו כל ישראל חברים בשעת הרגל ואף עמי הארץ נאמנים אז על יינם ושמןם ומפני זה הרשות לחבר ועם הארץ לאכול יחד לחם ולהיות יחד בסעודת מרעים ועי"ז תגדל האהבה ויתחברו הלבבות זל"ז וז"נ.

